

Sportpark a családoknak

Az egész családnak sportolási lehetőséget nyújtó szabadidőparkot létesít a város. **3. oldal**

Kiváló pedagógusok

Piroska és Lenke néni gazdag életútja. **5. és 9. oldal**

Díjkiosztó Balatonfüreden

Az északi part fővárosában rendezték meg az Európai Virágos Városok és Falvak versenyének díjkiosztóját.

A két év kihagyás után újra megrendezett Entente Florale Europe nemzetközi környezetszépítő megmérettetésén hat ország kapott díjat, hazánkat Székesfehérvár, Orfű és Veresegyház képviselte. Az idei kiírásra rekordszámú nevezés érkezett.

Az ír *Christy Boylan* tájépítész vezetésével hat tagú nemzetközi zsűri járta végig a nevező településeket. Az aranyérmes Orfűn a természeti környezet megőrzését és a fenntartható, minőségi turizmus eredményeit, a falu léptékét jóval meghaladó ököcentrum kialakítását méltatta a zsűri. Az ezüstérmes Veresegyházon a kortárs építészeti a

helyi városképbe épülésére, valamint a fenntartható energiagazdálkodás, a saját tulajdonú termálvízre alapozott energiaellátás jelentőségére hívta fel a figyelmet a szakmai testület, míg az aranyérmes Székesfehérváron a Sóstó Természetvédelmi Terület került a figyelem középpontjába, amely egy a kortárs kertépítészeti eszközökkel kialakított, magas színvonalú bemutatóhely. A belváros építészeti öröksége és felújított terei szintén elnyerték a szakemberek tetszését.

A magyar települések mellett az alábbiak kaptak elismerést: Bad Sauerbrunn (Ausztria), Diksmuide (Belgium), Dobrochov (Csehország), Bollstedt (Németország), Keadue, Dalkey (Írország). (Az Entente Florale Europe díjkiosztója a Füred Tv Youtube-csatornáján is látható.) **MT**

Látványos időutazás a reformkor világába

A Romantikus Reformkor Fesztivál rendezvénysorozat kétségkívül leglátványosabb attrakciója ezúttal is a hagyományos felvonulás volt.

A Reformkori Hagyományőrzők Társaságának menete a felső városrészből a Balaton-partig sétált, ahol az érdeklődők ismét fotózkozhattak a reformkori

ruhába öltözött felvonulókkal.

Az eseményen idén részt vett az Entente Florale nemzetközi verseny teljes delegációja is. A menet-

hez bárki csatlakozhatott, a szervezők ennek érdekében ruhakölcsönzést biztosítottak mindazoknak, akik kedvet éreztek a hangulatos felvonuláshoz. **BFN**

Költőverseny őrzi Quasimodo emlékét

Százharmincyolc alkotótól – köztük külföldön élő szerzőktől – több mint kétszáz vers érkezett a harmincéves évfordulóját ünneplő Salvatore Quasimodo Nemzetközi Költőversenyre. Az emlékdíjat Halmai Tamás A túlélő című versével, a különdíjat Marton Réka Zsófia az Anyagvizsgáló című versével nyerte el. A Debrecen által felajánlott Térey-díjat pedig Dimény-Haszmann Árpád Egy költő a cirkuszban című költeményével érdemelte ki.

A hagyományoknak megfelelően ezúttal is megtartották a Tagore sétányon Salvatore Quasimodo emlékfájánál az ünnepséget, ahol *Federico Preziosi* olasz költő idézte meg Quasimodo költészetét.

A fődíjat és a verseny elismeréseit az Anna Grand

Hotelben rendezett gálán adták át. *Gabriele La Posta*, a Budapesti Olasz Kultúrintézet igazgatója a költőversenyt egyedülállónak nevezte, méltatta az elmúlt harminc évet, amelyet a Füred Tv-nek az alkalomra készített kisfilmje jól prezentált.

Az esten több korábbi nagydíjas költő – *Falcsik Mari, Géczy János, Kálnay Adél, Sajó László, Jász Attila, Sumonyi Zoltán* – is jelen volt. Az ünnepséget *Mario Mariani* zongoraművész koncertje zárta.

A fesztivál keretében a Magyar Kultúra, a Tépölgés és az Országút című folyóiratok tartottak lapbemutatót, a rendezvény első napján koncertet adott *Ferenczy György* és a Rackajam. A költőverseny keretében a Füredhez több szállal kötődő, a városban még színházat is alapító Kisfaludy Sándorról szóló szimpóziumot is tartottak a

téma szakavatott professzoraival. A rendezvény olasz vacsorával zárult.

A híres olasz költő, Salvatore Quasimodo 1961-ben járt Balatonfüreden, a Tagore sétányon gyógyulásának emlékére fát ültetett, és versben fogalmazta meg a balatoni tájhoz, a városhoz fűződő érzéseit. A Nobel-díjas olasz költő tiszteletére rendezik meg 1992 óta évről évre a Quasimodo Nemzetközi Költőversenyt, amely mind a magyar, mind az olasz kulturális élet kiemelkedő eseménye. A költőversenyre több száz magyar és külföldi pályázat érkezik minden évben,

Mezey Katalin, az alapítvány elnöke adta át az elismerést Halmai Tamásnak, a Quasimodo költőverseny emlékdíjas alkotójának

amelyek közül zsűri választja ki a legjobbakat. *Faludy György, Határ Győző, Orbán Ottó, Czigány György, Gergely Ágnes, Gömöri György, Zalán Ti-*

bor, Szálinger Balázs, Marno János, Tóth Krisztina – csak néhányan azok közül, akik díjat kaptak a költőverseny harminc éve alatt. **Martinovics Tibor**

A példamutató munka elismerése

A Probio Zrt. két munkatársa, Hirsch Zoltán és Ágoston Ferenc kapott városi díszoklevelet az idei Széchenyi István-émlékünnepségen. Az ünnepi szónok szerint Széchenyi idejében egy kivételes politikai generáció nőtt fel, akik együtt, közösen rakták le a modern Magyarország alapjait, Kossuthot és Széchenyit pedig több kötötte össze, mint ami elválasztotta.

„Széchenyi István 55. születésnapján, 1846. szeptember 21-én a füredi Balaton-parton bocsatották vízre a Kisfaludy gőzöst, amivel elindult a balatoni szervezett hajózás története” – emlékeztetett a szeptember 21-i Széchenyi-émlékünnepség szónoka, dr. Melkovics Tamás, az ELTE BTK Történeti Intézetének egyetemi adjunktusa. Melkovics szerint a buzgó ügyszeretet nem ismer sem politikai, sem társadalmi, sem egyéb (el)választóvonalakat. Az 1848 előtti klasszikus liberalizmus két nagy alakja, Széchenyi és Kossuth ugyanis a Balaton hasznosítása kapcsán összekapcsolódott, üzenve az utókornak: nem szükséges választani, nem Széchenyi vagy Kossuth, hanem Széchenyi és Kossuth.

A szónok szerint történelmi léptékben mérve ki-

vételes politikai generáció nőtt fel ezekben az években, akik együtt, közösen rakták le a modern Magyarország alapjait. Bár az iskolai tankönyveink hosszú idő óta Széchenyi és Kossuth ellentétét igyekeznek belénk sulykolni, valójában sokkal több volt, ami összekötötte, mint ami elválasztotta őket. Bevett szófordulatunkká vált a szabadságharc bukása után kifejezés is, pedig a szónok szerint a szabadságharc nem bukott el, nem belső problémák okozták vesztét, hanem katonai túlerő verte le: az orosz intervenció ténye, s az, hogy nagyobb orosz seregek mozogtak határaikon túl, mint a napóleoni háborúk idején, már csupán a vereség időpontját tette kérdésessé. A szabadságharc már csak azért sem bukott el, mert a közvetlen földesúri függésben élők egésze

Hirsch Zoltán, Bóka István és Ágoston Ferenc a díszoklevél átvételekor

– a lakosság 80 százaléka – felszabadult, a rendi világ nem jött újra vissza, a modern Magyarország pedig végérvényesen megszületett.

Az ünnepi beszédet követően két városi díszoklevelet adott át Bóka István polgármester. Ágoston Ferenc munkaköre a Probio Zrt.-nél 1991-től bővült ki az Esterházy és a Kisfaludy

strand vezetésével. Az egyre nehezedő munkaerő-piaci helyzet ellenére évek óta visszajáró dolgozói kollektívát tudott toborozni, így nemcsak a műszaki, de a személyi feltételek is rendelkezésre állnak Balatonfüred strandjain, ami Ágoston Ferenc vezetői tapasztalatait is bizonyítja, hiszen a rábizott strandok évről évre minden szakmai ver-

senyen elismerést kapnak. Ágoston Ferenc bakancslistáján hazai és külföldi utazások szerepelnek, s mint mondta: az üdülőhelyek strandjaira szakmai szemmel is tekint, és az elismerését, a kritikáját is megfogalmazza.

A balatonfüredi születésű Hirsch Zoltán részt vett a városi hulladékgyűjtés szervezeti átalakításában,

és jelenleg is ebben a szervezeti formában dolgozik. Sokéves irányítása alatt a város köztisztasági és hulladékszállítási, -kezelési tevékenysége technikailag és minőségileg is kiemelkedően fejlődött. A városi utak napi tisztítása, a téli hőeltakarítás minősége az ő szakmai hozzáértését, lelkiismeretességét példázza.

A laudációban elhangzott: Hirsch Zoltán részlegvezetése idején szűnt meg a város határában lévő, korszerűtlen, környezetkárosító hulladéklerakó telep, kialakult a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés rendszere, a zöldhulladék hasznosítása és az éves lomtalanítás házhoz menő elszállítással. Egy munkahelyen eltöltött életpályája, folyamatos szakmai fejlődése városszerte példaértékű, amivel évtizedeken át formálta a város megjelentését, jelentősen hozzájárulva ezzel annak elismertességéhez.

Az emlékünnepség végén a jelenlévők a Tagore sétányon lévő Széchenyi István-szobornál helyezték el az emlékezés virágait.

Mórocz Anikó

Megérett a szőlő

Murci fesztivál négy borászat részvételével. A Gyukli Pince mellett a Zelna, a Figula és a Feind Pincészet is kinyitotta a kapuit ezen a napon.

A Gyukli Pince immáron hetedik alkalommal rendezte meg a borászat udvarán a Murci fesztivált. Az elmúlt évek sikerein felbuzdulva idén is volt a gyerekeknek ugrálóvár, óránkénti traktórozás, csocsó, friss must és hot dog. A vendégek Figura Melinda énekesnő koncertje

alatt finom ételeket kóstolhattak, és a bioborok mellett murcit és újborokat is kínáltak, valamint e napon mutatták be a pincészet prémium sárgabarack-pálinkáját.

A 2022-es Murci fesztivál a Gyukli Pince részéről egy köszönet a természetnek, hogy idén is sikerült betakarítani a termést, és egy ünnep, a szőlőkben végzett fáradságos munka ünnepe.

Szüreti vigasságot tartottak Arácson is. Az egykori

szüretnek vidám hangulatát idézték vissza kicsik és nagyok részvételével, sokan hoztak szőlőt, és közösen préseltek. Kovács Őrs, az Arácsért Alapítvány elnöke szervezésében gondoskodtak róla, hogy idén is bőven legyen az asztalokon zsíros kenyér, must, arácsi szóda és borocska, amiből mindenki ingyen fogyaszthatott. A rendezvényen a Csillagkert óvoda gyermekei adtak műsort.

BFN

KÉK HÍREK

Hotelszarkát fogtak a rendőrök

Állampolgári bejelentés érkezett a rendőrségre 2022. szeptember 21-én 18 óra 34 perckor arról, hogy ismeretlen tettes egy füredi hotelszobából készpénzt és mobiltelefont lopott. A kiérkező rendőrök rövid időn belül azonosították a feltételezett elkövetőt, akit a hotelben elfogtak. Az 54 éves német állampolgárt a rendőrök ezután előállították a helyi kapitányságra, majd gyanúsítottként kihallgatták. A férfinél megtalált lopott mobiltelefont és a több százezer forint készpénzt a rendőrök lefoglalták. A tettes ellen a Balatonfüredi Rendőrkapitányság lopás vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt folytat büntetőeljárást.

Letartóztatták a kábítószer-terjesztőt

Kábítószer-kereskedelem büntett elkövetésének gyanúja miatt indított nyomozást a füredi kapitányság egy 44 éves budapesti férfi ellen. A gyanúsított kábítószernek minősülő anyagot termesztett, majd azt értékesítette az ismeretségi körében. A rendőrök az elkövetőt 2022. szeptember 2-án elfogták a zánkai nyaralójában, majd az ott megtartott kutatás során 840 gramm – fólietasakokba csomagolt – kábítószergyanús növényi törmelék, valamint egy műanyag hordóban további 3,5 kilogramm növényi származékot találtak. A kábítószer adagolásához és csomagolásához használatos eszközöket, illetve közel hatmillió forintot is lefoglaltak a nyomozók. A férfit előállították a Balatonfüredi Rendőrkapitányságra, majd gyanúsítottként kihallgatták kábítószer-kereskedelem büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Az ügyészség indítványa alapján a bíróság az elkövetőt letartóztatta.

BFN

Kelemen Zoltán, Harangvölgyi András és Gajdos Attila projektmenedzser a sajtótájékoztatón

Forrás Sportpark az egész családnak

A Forrás Sportparkban az egész családnak sportolási és kikapcsolódási lehetőséget nyújtó szabadidőparkot létesít a város.

Fedett tenispályák, terepkerékpár-élménypálya, 800 méteres rekortán futópálya, műanyag oktató sí- és hófánkpálya, görkorcsolyapálya, szabadtéri edzőpark, játszóterek vehetők majd igénybe. A projekt része az úgynevezett Tündérkert közpark létesítése is, itt közel háromszáz őshonos gyümölcsfát telepítenek, és tűzrakó helyeket alakítanak ki.

A város nyugati részén, a Forrás Sportparkban megvalósuló fejlesztés egész évben, az időjárástól függetlenül lehetőséget nyújt majd a turistáknak és a családoknak egyaránt az aktív kikapcsolódásra, egészségmegőrzésre. A beruházás hozzájárul Füred további ismertségének növeléséhez, hiszen a város kínálata számos új, illetve továbbfejlesztett szolgáltatással, turisztikai attrakcióval bővül.

Országosan is egyedülálló multifunkcionális sportparkot létesítünk. Népszerű, szabadban üzhető sportokat lehet itt kipróbálni, a gyerekek biztonságos körülmények között tanulhatnak meg például kerékpározni vagy síelni – foglalmazott a fejlesztés helyszínén tartott sajtótájékoztatón Harangvölgyi András szakmai vezető. A Balaton-felvidéki Kerékpáros Egyesület elnöke hozzátette: számos szolgáltatás várja majd a látogatókat:

sporteszközöket lehet bérelni, lesz öltöző vizesblokkokkal és közösségi hely is.

Ritka, hogy az aktív kikapcsolódásra vágyók ennyi sportágat egy helyen megtaláljanak. A tansípálya különlegessége, hogy a speciális borítása miatt nyáron is lehet majd használni. Oktatók segítségével lehet majd itt megtanulni síelni, snowboardozni, a gyerekek örömeire hófánk pályát is építettünk. Rendezvényeket is szeretnénk a sportparkban tartani, de nyári táborokat is tervezünk a gyerekeknek – sorolta Kelemen Zoltán szakmai vezető, többszörös válogatott siugró, sportmenedzser.

Az új tenispályák szakmai vezetője Gálfi Tamás, a junior világbajnok füredi teniszező, Gálfi Dalma édesapja.

A 3,5 hektáros területen a sportolási lehetőségek – a tansípálya kivételével – ingyen vehetők igénybe. A látogatókat egy 60 férőhelyes parkoló várja. Várhatóan novembertől hétfégenként már használhatók lesznek a sípályák.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával konzorciumi formában megvalósuló beruházás százszázalékos támogatottságú, összköltsége a három konzorciumi tagra – Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt., Holnapocskia Alapítvány, Balatonfüred Város Önkormányzata – vonatkoztatva mintegy 962 millió forint, ebből a Balatonfüred önkormányzatára jutó támogatás összege 630 millió forint. **MT**

Klasszikus épületek modernizált terekkel

Javában készül a reformkori városrészben a Modern Műtárnak, vagyis a MoMűnek helyet adó két épület. A műgyűjtő házaspár – Szöllösi Nagy András hidrológusprofesszor és Nemes Judit festőművész – nemzetközi geometrikus, konkrét képzőművészeti és fotóanyaga harminc év után kerül haza Párizsból, hogy a Blaha Lujza utca 3. és 5. szám alatt lévő két villaépületben leljen otthonra.

A gyűjtemény elhelyezése két egykori villaépületet jelöltek ki a Blaha-villával szemközt, amik kívülről megőrzik eredeti megjelenésüket, belülről pedig – a Batisz Miklós belsőépítész tervei alapján zajló átalakításokat követően – méltó helyszínei lesznek a nemzetközi anyag bemutatásának. A műgyűjtő házaspár szeptember elején járta körbe a formálódó belső tereket, az első állomás a bal oldali épület utcaszintje volt.

A gyűjtő házaspár elképzelése szerint fokozatosan vezetnek be a közönséget a látnivalókba. Attól tartottak ugyanis, hogy ha elsőként rögtön a geometrikus vagy a konkrét művészetet látja

meg a betérő érdeklődő, akkor talán visszahököl. Az átmenetet a fotógyűjtemény jelenti majd, ami egy XIX. századi dagerrotípiával kezdődik, francia és magyar fotósokkal folytatódik, s eljut a modern, konkrét, experimentális fotográfiáig. Innen egyfajta természetes átmenettel lehet átsétálni a másik épületbe.

A két épület közötti átjárást a Vikár András építész által megálmodott, íves üvegfolysó teszi majd lehetővé, ami talán az egyik legizgalmasabb tere lesz a MoMűnek. Mivel műemlékekről van szó, ez az egyetlen új elem az épületegyüttesben. Az impozáns üvegfolysó az utca felől is mu-

tatja, hogy az épületek funkciója megváltozott. Az ide szánt szobrok mellett kényelmesen el lehet majd sétálni, az esti órákban pedig megvilágítják őket.

A látogatók tehát az ultramodern üvegfolysón keresztül fognak átjutni az egykori városi múzeum háromszintes épületébe, ahol a képzőművészeti gyűjtemény kap majd helyet.

Várhatóan 2023 tavaszán nyílik majd meg a MoMű első kiállítása, Európa öszszekötő címmel. A Párizsban alkotó és élő Vera Molnár 2023-ban lép majd a századik életévébe, s ennek tiszteletére kiállítást terveznek a magyar származású, világhírű alkotónak, aki meghatározó pontja a számítógépes és a konkrét művészetnek.

Az épületekben lesz könyvtár és közösségi tér is, de a tervek között szerepel egy nemzetközi oktató- és kutatóhely megteremtése és egy konferenciabázis létrehozása is. **Mórocz Anikó**

Európai szintű kerékpáros központot avattak

Átadták a Kisfaludy strand bejáratával szemközti területen épült száz négyzetméteres, egyszintes kerékpáros központot. A Balaton-Bike365 Port európai szintű szolgáltatásokkal várja a balatoni tájat bringával felfedezni kívánó turistákat.

Uniós pályázati forrásból, a Magyar Kerékpáros Szövetség (MKSZ) beruházásában valósult meg a BalatonBike365 Port kerékpáros központ. A szövetség 15 évre szóló megállapodást kötött a város önkormányzatával a központ létesítéséről és üzemeltetéséről. Az önkormányzati ingatlanon felépült, fedett

teraszos centrum a Balatoni Bringakörhöz szervesen kapcsolódik, innen indulnak a Balaton-felvidékre vezető kitéblázott, kerékpározható utak.

A modern épületben hagyományos és elektromos kerékpárokat is bérelhetnek

a látogatók, megpihenhetnek a bringás kávézóban, szervizre is van lehetőség, kiegészítőket is vásárolhatnak, illetve információkat kaphatnak a túráikhoz.

A megnyitón Holczér András, Balatonfüred alpolgármestere hangsúlyoz-

ta: egyre több aktív turista érkezik a városba, fontos, hogy az ő igényeiket is ki tudják szolgálni, a nyaralók mellett számukra is megkezdhetetlen célpont legyen a város.

– Ilyen létesítmény nincs még a Balatonnál. A keré-

páros turizmus igényeit szolgálja a központ: kerékpárkölesznés, szerviz, túraajánlatok, térképek, eszközök, információk. A szolgáltatóközpont létrehozása és éves szinten minimum kilenc hónapos üzemeltetése egy újabb lépés a balatoni aktív turizmus infrastrukturális fejlesztésében. A program részeként összesen 230 kilométeres távon biztonságos, különböző nehézségű bicikliútvonalakat is kitéblázunk a Balaton-felvidéken, és hasonlóképp teszünk a déli és nyugati régiókban is – nyilatkozta korábban a füredi sajtó kérdésére Princzinger Péter, a Magyar Kerékpáros Szövetség elnöke, aki hozzátette: a nyári hónapokban több százezren kerékpároznak a Balatonnál, az elekt-

romos biciklik elterjedése pedig jelentősen élénkíti a kerékpáros turizmust, a szezon tavaszra és ősze is kibővül. Új igények vannak, ezt igyekszik kiszolgálni a központ – mondta az MKSZ elnöke.

Az új kerékpáros központot a BB365 Nkft. a Balaton Bike Tourral együttműködve üzemelteti. A kerékpárosoknak már évek óta tematikus túrákat kínáló vállalkozás társalapítója, Burgyán Péter szerint a széles termékpalettával rendelkező központ jól kiegészíti az ugyancsak a BalatonBike365 projekt keretében létrejött olyan szolgáltatásokat, mint a kitéblázott és pihenőhelyekkel ellátott utak és az azokhoz kapcsolódó túraajánlatok.

Martinovics Tibor

Városi díjat kapott Olti Ferenc és Császár Attila

Császár Attila református lelkész Balatonfüred Város Díszpolgára kitüntető címet, Olti Ferenc, a Zsidó Kiválóságok Háza alapítványának elnöke pedig Pro Urbe érdemérmet kapott augusztus 20-án alkalmából Balatonfüreden.

Olti Ferenc holokauszt-túlélők gyermekeként 1949-ben született, s családja öt generáció óta él Balatonfüreden. Apai nagyapja és édesapja a füredi borok nemzetközi elismertségének és kereskedelmének megteremtésében játszott döntő szerepet.

Olti Ferenc szakmai pályafutását mérnöki diplomával egyetemi oktatóként és kutatóként kezdte. Több könyv és számtalan szakcikk szerzője, elsősorban a kémiai termodinamika tárgykörében. Munkája mellett tanított a Pannon Egyetemen – rektorhelyettese is volt ennek az intézménynek –, és alapító oktatója a Nyíregyházi Egészségügyi Főiskolának.

Informatikus mérnök-ként megtervezte és vezette a vérellátás országos informatikai rendszerének kifejlesztését, és szinte az összes

Balra Olti Ferenc és felesége, Szeszler Anna az elismerés átvétele után, a kis képen Császár Attila

magyarországi nagybank számítógépes rendszerét az általa vezetett cég fejlesztette. Szintén e cég nevéhez fűződik sok kormányzati informatikai rendszer kifejlesztése, például a földhivatali, a választási és az állampolgári nyilvántartási alkalmazásoké.

Gyerekkora óta lokálpatrióta: általános iskolásként Lipták Gábor témavezetésével írta első helytörténeti tanulmányát, és azóta is rendszeres előadója, szerzője a helytörténeti szakmai fórumoknak. Kezdeményezte a füredi botlatókövek elhelyezését a Kossuth

és a Dózsa utcában, a holokauszt-émlékfa elültetését a Nobel-díjasok ligetében, valamint a Heller Ágnes emlékpark kialakítását a zsidó temetőben.

Az önkormányzat felkérésére önkéntesként kidolgozta a Zsidó Kiválóságok Háza koncepcióját, részt vett a kivitelezés támogatásában, és az intézmény megnyitása óta vezeti az azt üzemeltető alapítványt.

– Nincs olyan nap, hogy itt, Füreden ne jutna eszembe, és a mindennapjaimban is együtt élek annak a több mint százötven zsidó polgárnak az emlékével, akiket

lehajtottak a vasútállomásra, aztán deportálták őket, s a többségük gázkamrában végezte – mondta a díjátadó után Olti Ferenc. – Arról a füredi zsidó közösségről van szó, aminek a tagjai közül rengetegen igen sokat tettek a városért. Ennek a közösségnek az emlékére ajánlottam fel a díjamat.

A városi ünnepség alkalmával *Bóka István* polgármester Balatonfüred Város Díszpolgára kitüntető címet adott át Császár Attila református lelkésznek, aki 1975-ben a néhai Császár Attila református esperes és Király Anikó tanárnő má-

sodik gyermekeként született. Alapfokú tanulmányait Balatonarácson, közép- és felsőfokú éveit pedig Budapesten, református körökben töltötte.

Édesapja korai halála után, 1999-ben az arácsi, a tihanyi és az udvari református gyülekezet lelkésze lett. Atyai örökségét mind szellemi, mind lelki és fizikai értelemben megőrizte, gyarapította, így jelentős műszaki rekonstrukción estek át a rábizott templomok, parokiális épületek és gyülekezeti házak. A fizikai építkezéssel párhuzamosan lelki építkezés is folyik az arácsi református közösségben: minden évben van hittan- és orgonatábor, gyülekezeti csendes hétféje, kirándulások, bográcsozások és zenei estek. Az istentiszteletek mellett a lelkész bevezette a vasárnapi gyermekfoglalkozásokat is.

Császár Attila a lelkészi feladataival párhuzamosan volt egyházmegyei számvevő és esperes, jelenleg pedig az egyházkerület választott bírója. Elkötelezett lokálpatrióta, kiváló szervező az egyházi és a helyi közösségben: az arácsi civil életet mozgató Arácsért Alapítvány alelnöke is.

– Megható és megtisztelő érzés a díszpolgári cím

átvétele – fogalmazott Császár Attila. – A díj a Balatonarácsi Református Egyházközösség közösségének az érdeme, aminek jelenleg én vagyok a vezetője, de – felekezeti hovatartozástól függetlenül – sokan nagyon sokat tettek érte. Arács egy erős mag, egy irányba tudunk haladni, összefésülve az egyházi és a világi programokat. Az óvodánk fontos alapkö, amire tudunk építkezni, ezenkívül az egyházmegyében van még hat általános iskola – az egyik Füreden –, és egyre több óvodát tartunk fenn. Itt a krisztusi alapértékeket át tudjuk adni, ami nagyon fontos dolog.

Szent István ünnepén idén is azok kaptak elismerést, akik a közösségükért tesznek, és erősítik azt a kapcsolatot, ami a város lakóit, az itt élő embereket közösséggé kovácsolja. Ünnepi beszédében *Molnár Judit* önkormányzati képviselő, a humán erőforrás bizottság elnöke kiemelte: augusztus 20-án tisztelgés a szuverén magyar állam előtt. Az ünnepség alkalmával szép gesztusként a kitüntetettek feleségét, *Szeszler Annát* és *dr. Varga Szuszannát* egy-egy csokor virággal köszöntötte Bóka István polgármester. **MA**

Normál menetrendre készülnek a füredi iskolák

Az országos hírek hallatán a szülők részéről a legfőbb kérdés a téli fűtési szezon és a pedagógushiány. A füredi iskolákban normál tanítási rendre készülnek.

A Radnóti Miklós Általános Iskolában szeptember elsején 440 diáknak csengettek be, de a létszám szinte folyamatosan emelkedik. A nyolc évfolyamból hat teljesen tele van, a hetedik és a nyolcadik évfolyamban pedig további bontás vált szükségessé, így ott három-három osztályban tanítanak. Az elsősök ötvenhatan vannak, két huszonnyolc fős osztállyal kezdtek, de már most vannak további jelentkezők. Ide már csak a körzetben lakókat tudják felvenni.

– Felkészültünk, de az elmúlt évek tapasztalataiból kiindulva bármi közbejöhethet, amihez alkalmazkodnunk kell – mondta *Steierlein István*, az iskola igazgatója. – Normál, teljes tan-

évre számítunk. Örölnénk, ha minden rendben menne, de vannak fenntartásaink az utazások, a versenyek, a táborozások és az úszásoktatás tekintetében. A költségekkel kapcsolatos hírekkel kapcsolatos hírek hozzánk is eljutottak. Egy darabig a szerződésünk biztosítja a normál fűtési menetrendet, s remélem, hogy végig tudjuk vinni a telet is.

Steierlein István úgy fogalmazott, hogy a pedagógusok létszámával kapcsolatban a tanévkezdés előtt két héttel jól álltak, azután volt egy kérés és egy elköltözés, de a helyzet megoldható.

A Református Általános Iskola 2012-ben alakult, a tizedik születésnapját ünneplő intézmény az elmúlt években folyamatosan fejlődött mind az infrastruktúra, mind a gyermeklétszám tekintetében. A jelenlegi tanévet 209 tanulóval, köztük huszonhat első osztályossal kezdték. – Százszázalékos a szakosellátottságunk, minden tantárgyat az előírt végzettségnek megfelelő pedagógus tanít

– nyilatkozta a tanévnyitónapi napján az intézmény igazgatója, *Rojtos Norbert*. – Az elmúlt években az iskola épülete energetikai szempontból is teljesen megújult, korszerűsítettük a fűtésrendszert és a nyílászárókat, a falakra szigetelés került, megújult a tető héjazata, és napelemek is felkerültek a tetőre. Ezekről függetlenül természetesen megnövekedett fűtési költségekkel számolunk.

A teremfestés és parkettacsiszolás mellett egyéb fejlesztéseket is tudott eszközölni a református egyház fenntartásában működő intézmény. A tavalyi tanév végén kikérték a gyerekek véleményét arról, hogy mit látnának szívesen az iskola udvarán. Az igények és a lehetőségek összehangolása után döntöttek egy új játszótéri rész kialakításáról, a posta felőli részen sportudvart alakítanak ki két pingpongasztallal és kültéri fitneszeszközökkel, egy pályázatnak köszönhetően pedig az udvar déli oldalán iskolakertet létesítenek.

– Iskolánk pedagógiai programjának kiemelt része a tehetséggondozás. A korábbi szakköreink mellett a mostani tanévtől új kurzusokat hirdetünk. Ha a szülők és a gyerekek vállalják, akkor a diákjaink egy előzetes mérésen vesznek részt. Akik a mérések alapján elég tehetségesnek bizonyulnak, azokkal az iskola pedagógusai a délutáni időszakban külön is foglalkoznak – tette hozzá *Rojtos Norbert*.

Az Eötvös Loránd Általános Iskolában 386 diák kezdte meg a tanulmányait, az ötvenkét elsőst két huszonhat fős osztályba sorolták be. Itt is normál tanévre készülnek.

– Összeállítottuk az éves munkarendet, készen vannak az órarendek – mondta a tanévnyitón *Tremmer Bernadett* igazgató. – Központi fűtése van az iskolánkban, a Balatonfüredi Tankerületi Központ a fenntartónk, ahonnan megnyugtató választ kaptunk a rezsiköltségekkel kapcsolatban. A két első osztályos tanterem

külön figyelmet kapott a nyáron: teljes festésen estek át, és feldíszítottuk őket. Családi és egészségügyi okok miatt több pedagógus is távozott tőlünk, ennek ellenére százszázalékos pedagógusfeltöltöttséggel kezdjük meg a tanévet. Minden távozó helyére pedagógusdiplomával rendelkező kollégák érkeztek.

Az Eötvös iskola módszertani képzésében szerepel a *Polgár Judit* nevével fémjelzett Sakkpalota, amit tavaly az óvodásoknak szóló Sakkjátásztér programmal bővítettek, idétől pedig szakképzett pedagógusokkal az első és a második osztályban bevezetik a Sakktesit.

A korszerű Lóczy Lajos Gimnáziumban nem jelent gondot az energiaárak elszabadulása, így itt is rendben megkezdődött az új tanév. Száz diákkal bővült az iskola létszáma, összesen 444-en vannak. Zavaratlan, jelenléti oktatásra számítanak, de ha kell, akkor alkalmazkodnak a váratlan helyzetekhez is. A ta-

vaszi felvételi idején igen népszerű volt a gimnázium.

– Több éve túljelentkezést tapasztalunk, jó képességű, tehetséges diákokat is el kell utasítanunk – értékelte az év eleji helyzetet *Duna Katalin* igazgató. – A legjobb száz tanulót vettük fel idén. A tantestületünk teljes, a nyár során egy kollégánk változtatott munkát, de helyette azonnal érkezett egy nagy tapasztalattal rendelkező matematika–fizika szakos tanár – mondta *Duna Katalin*.

Az egyéni tanulói utak gondozása kiemelt fontosságú és nagyon eredményes az iskolában: évről évre fantasztikus felvételi arányszámokat produkálnak a diákok, bekerülve Magyarország és Európa legkiválóbb egyetemére.

– Alig két éve adták át a gimnázium felújított épületét. A korszerűsítés miatt nem számítnak arra, hogy az elszabaduló energiaárak bármilyen fennakadást okozzanak az oktatásban – hangsúlyozta az igazgató.

Mórocz

A családjában nem tud felsorolni ötnél több embert, aki nem pedagógus volt. A szülei – s egyben példaképei – is tanítottak, születésétől fogva ebben a légkörben élte a mindennapjait. Egy véletlen folytán a gyógypedagógia felé kanyarodott, s a szakmája egyik legismertebb mesterpedagógusa vált belőle. Szekeresné Bucsy Piroska – mindenki Piroska nénije –, a Pedagógiai Szakszolgálat füredi vezetője negyven aktív gyógypedagógiai év után nyugdíjba vonult, ez alkalomból beszélgettünk az élet ritmusának változásáról, a szakma egyre bonyolultabb kihívásairól, és arról, hogy a szülők mindig visszakapják a gyerekektől azokat az értékeket, amiket hitelesen plántáltak beléjük.

Belegondoltak már abba, hogy egy pedagógusnak mennyit kell tanulnia ahhoz, hogy gyerekek közé mehesen tanítani és nevelni, míg egy szülő egyik pillanatról a másikra kap a kezébe egy gyermeket, s vele a tanítás és a nevelés felelősségét, úgy, hogy erre nincs is kiképezve? Arról nem is beszélve, hogy minden gyermek más. S mi a helyzet, ha ez a másság a szokásosnál jóval eltérőbb? Elcsépelte szó a speciális, de az ő nevelésükhöz valóban nem elegendő a hétköznapi szülői ösztön. Először talán a tagadás ébred fel, az én gyerekem nem lehet ilyen, aztán a titkolózás a kicsit sem befogadó társadalmi közeg előtt, kétségbeesett erőltetése a nem működő rutinnak, önvád, kimerültség. Szerencsés esetben valaki ajánl egy „Piroska néni”, aki hosszú, fáradságos úton eléri, hogy kialakuljon az az „r” hang, az autista az elfogadás jeleként először huppan bele az ölébe, egy halmozottan fogyatékos elindul, vagy épp sikerül elolvasnia valamit. Szekeresné Bucsy Piroska mesterpedagógus ilyen sikerekre törekszik.

Bucsy Piroska egy vörösbéni testnevelő tanár apa és egy orosz szakos nyelvtanár anya gyermekeként született a Balaton partjára. Édesapja, Bucsy Balázs a Tramontana kormányosként többszörös magyar bajnok, Kékszalag- és Fehérszalag-győztes, legendás vitorlázó volt. Kiváló szakemberként nemcsak a vitorlázás számára nevelt ki nemzedékeket, hanem a vívó- és síspornak is: egyik megálmodója volt az eplényi sípályának, és az építésében is aktívan részt vett. Falusi közösségükben a szülei voltak a megbecsült, tisztelt és szeretett tanárnő és a tanár úr, akiktől lehetett kérdezni, vagy szükség esetén megírtak egy hivatalos levelet. Igaz, hiteles és jó pedagógusok voltak. Az általuk képviselt szellemiséget Piroska azóta is igyekszik követni, alkalmazkodva a kor követelményeihez, hozzáadva egyéniségét, hitvallását.

A gyógypedagógiai irány egy véletlennek volt köszönhető: Piroska iskolatár-

sai, barátai gyakran keresték a társaságát, hogy elbeszélgethessenek vele a problémáikról. Az édesanyja figyelte erre, s ő ajánlotta a gyógypedagógiai pályát. A karizmatikus apa ekkor már nem élt, tragikusan fiatalon, negyvenhét évesen hagyta el a családot. Piroska vele vitorlázott, sielt és vívott, s az imádott apa elvesztése után, tizenhat évesen egy pillanat alatt hátat fordított a sportnak. A Lóczy gimnáziumban érettségizett, s ezek alatt az évek alatt személyiségfejlődésének meghatározó pedagógusa osztályfőnöke, Bakonyi István volt.

Képesítés nélkül, tizennyolc évesen Lókút-Óbányára került egy fogyatékos fiúkat nevelő otthonba, ahol a nevelők átlagéletkora mindössze huszonhat év volt. Piroska tizennyolc évesen egyszerre szembesült a fogyatékoság tényével, az akkori nevelőotthonok és az ott élő gyerekek helyzetével. Első munkanapján itt találkozott egy fiatalemberrel, Szekeres Sándorral. Ő lett később a férje, akinek a szülei Gicen szintén fogyatékosokat nevelő intézetben dolgoztak. Piroskák is mindketten gyógypedagógusok lettek, s gyakorlatilag az egész szakmai pályafutásukat és életüket együtt csinálták végig. Sándor negyven éves volt, amikor Piroska elkezdte a főiskolát, együtt tanultak, s nevelték az akkor két és fél éves és az épp megszületett gyermekeiket.

A zirci iskolaigazgató hívására költöztek át a bakanyi városba, ahol szolgálati lakást kaptak. A nevelőotthon után nagy váltást jelentett a zirci iskola mellett működő kiegészítő iskola, ahol összevont osztályokban dolgoztak. Ekkor jött létre egy értelmi fogyatékosokkal foglalkozó megyei innovációs csoport, aminek a tagjaként Piroskák az összevont csoportokban dolgozó pedagógusok számára hiánypótló tantervet, tankönyveket és szakmai segédanyagokat készítettek.

1987-ben újabb szakmai felkérés érkezett hozzájuk: a füredi, akkor még Bem József Általános Iskola igazgatója hívta meg az egyre ismertebb és elismertebb

gyógypedagógus házaspárt, hogy tanítsanak az iskola mellett működő, eltérő tantervű tagozatban. Piroska egyedüli logopédusként, először másodállásban, majd '91-től főállásban a Balatonfüredi Nevelési Tanácsadóban dolgozott, s megállás nélküli tanulással, képzésekkel bővítette szakmai tudását, miközben már maga is előadott. Munkája során egyre gyakrabban találkozott halmozottan sérült, autista vagy Down-szindrómás gyerekekkel, akiknél megkezdte a korai fejlesztést. A kórházak szülészeti osztályának dolgozóival, a védőnőkkel és gyermekorvosokkal egy szűrővizsgálati eljárást dolgoztak ki, amire terápiás módszert és ellátórendszert is felépítettek. Tőlük indult a füredi pedagógusok Meixner-módszerrel való megismertetése is.

A korai fejlesztés egyre több kisgyermeknél vált szükségessé, s egyre mélyebbre kellett ásni a tanulási nehézségek szerteágazó bugyraiban. Ez szinte minden évben újabb megtanulni-, megoldani- hozott. Piroska inkább számtalan, mint számos továbbképzésen vett részt, hogy a szakmai rálátását szélesítse. Cseppet sem meglepő, hogy a sportban széles spektrumot kipróbált szakember messzemenőig hisz a mozgásterápia prevenciójában, és a tapasztalatok őt igazolják.

A házastársi közösségükre mindketten bátran támaszkodhattak: a mai napig egy irányba néznek, és a privát életüket is áthatja a szakmai kérdések megbeszélése. Piroska végig talpon volt, a negyven aktív éve alatt összesen talán egy hónapot volt táppénzen. Sokan kérdezik, hogy miként lehet ezt bírni, amire csak annyit válaszol: „tudom, hogy mi a probléma, és ha százszor sem érti meg a gyerek, amit mondok, akkor újabb utakat keresek hozzá”. Viccesen azt is mondhatnánk, hogy születésekor „jó sorban állt”, kapott valami sajátos képességet, amire aztán a szülői minta és a kitartóan végzett képzések ráakódottak. Kellott a mindig támogató „lektor” férj, a gyerekek, akik kibírták a távolléteket, és a biztató, segítő édesanyja, hogy a szakmai tanulmányait megírhatta. Mindenki tudta, hogy a kiteljesedéshez mennyire fontos számára a családi összefogás és a munkatársak támogatása.

Mindezek ellenére a környezeti minőségtől időnként elfogy az ember... Sok minden mellett például a szülői attitűd változott meg, ami a gyógypedagógiában erősen lecsapódik. Piroska család-

jából többen is dolgoztak Füreden pedagógusként, akiknek még volt tekintélyük. Nem az ő tanításuk hiányaként merült fel, ha egy gyerek köpködött, s nem azt mondták, hogy a tanító néni nem tanította meg köszönni. A kép persze nem teljes, hiszen a nevelési tanácsadóban csak azt látják, ami náluk jelenik meg. Az ő sikerük az, amikor például be tudnak jutni egy autisztikus gyermek világába, s ezen keresztül tudják fejleszteni, mint egy búra alatt lévő rózsát. Az egyik legnagyobb kihívás az autista gyerekekkel folytatott munka, ahol szóba sem jöhet a rutin. Elengedhetetlen az alkal-

majd meglepődve tapasztalják, hogy követelőzővé válik, nehezen illeszkedik be egy olyan közösségbe, ahol nem minden és mindenki érte van.

Az egyre nagyobb számú problémás eset mögött persze az is ott van, hogy fejlettebbek a diagnosztikai módszerek és hatékonyabb a szűrés. Az autizmust például Piroskák még csak stencilezett jegyzetből tanulták a főiskolán. Az érem másik oldala a „bezzeg a mi időnkben”: este kilencig kint voltunk, amikor anyuka szólt, bementünk, tudtuk a szabályt, hogy meddig mehetünk el, labdázunk, fára másztunk, sarat dagasztot-

hoz való kapcsolódást és az elfogadást. A szülői csoportok meghatározó kritikát fogalmazhatnak meg az óvodai, iskolai tevékenységgel kapcsolatban, ami időnként túlzó. Nem általánosítva, de mintha a szülői kötelességek elmaradnának, a jogok ismerete viszont burjánzik.

A Pedagógiai Szakszolgálatból nézve láthatóvá válik a gyermek, a szülő és az iskola problémája is, s mindegyikben lakozik igazság. A folyó két partja között van a gyermek, s arra kell figyelni, hogy ne sodorja el a víz. Meg kell fogni, és segíteni kell rajta. Füreden hosszú évek alatt sikerült kiépíteni a pedagógusokkal egy olyan munkakapcsolatot, amiben a szakszolgálat nem egy különálló sziget, hanem egész évben kölcsönösen számíthatnak egymásra.

Az együttműködésből pedig olyan eredmény szület, mint amikor például egy erősen pösze kisfiúról egyszer csak az a hír érkezik, hogy Kazinczy szépkiéjtési versenyen vett részt. Vagy amikor Piroska lánya valahol bemutatkozik, s megkérdezik tőle, hogy „a te anyukád a mindenki Piroska nénije?”... Szekeresné Bucsy Piroska most egy lépést hátrál: a füredi szakszolgálat vezetőjeként hivatalosan nyugdíjba ment. A legnehezebben talán a legfrissebb élményeitől, az integrációs táborról válik meg.

Piroska büszke a munkájára, a kollégáira és a családjára. Vallja, hogy egy egységes, támogató, jól működő kollektívában könnyebb az egyéni fejlődés útján járni, és közös céljaink megvalósításában is irányt mutatni. A lánya szintén gyógypedagógus lett, s időnként együtt konzultál Piroskával és Sándorral. A fiuk is erős egyéniség. Összesen öt, négy és tizenhét év közötti unoka veszi körül a házaspárt, akik mellett nemigen lehet unatkozni. Családjuk alappillére is a szeretet, a megbecsülés, a „hülyeségeik”, ballépéseik tolerálása, elfogadása, a jól szerzett, szoros, de nem elnyomó, kritizáló kapcsolat, a mosoly és a humor.

Amikor a legidősebb unoka picit volt, Piroska elkezdett egy mesét, ami az éppen aktuális hangulat szerint alakult. Az idő múlásával közkívánatra Zsiga zsiráf, Fáni elefánt és a kitalált barátaik számos helyre elutaztak. A kisebb unokák meséjéhez hallgatóságként a mai napig odaül a tizenhét éves is a családi körbe. Szóval lehet, hogy a tinédzsereket elviszi a világ, de Piroska szerint az értékeket, amiket a szülő a gyerekekbe hitelesen plántált, azt mindmindent vissza fogja kapni.

Mórocz Anikó

Mindenki Piroska nénije

mazkodás, az azonnali váltásra való képesség, az intuíciónak pedig a tudatosság mellett kell megjelennie. A pozitív visszajelzés pedig egyre inkább a gyerekektől jön, mint a szülőktől.

S hogy hol fordult át a tisztelet és a megbecsülés? Piroska szerint ez egy jó tízéves folyamat, aminek az elején egyértelműen érzékelhető volt, hogy megváltozott a világ: felgyorsult a tempó, mindenki másfelé kezdett „hajtani”, az elvárások pedig csak másokkal szemben növekedtek, enmian tanulmányait megírhatta. Mindenki tudta, hogy a kiteljesedéshez mennyire fontos számára a családi összefogás és a munkatársak támogatása.

Ezek mind a mozgásunkat, a figyelmünket és a megfigyelőképességünket csiszolták. Rájöhettünk az ok-okozati összefüggésekre, vagy a szülő, nagyszülő hívta fel rá a figyelmet. Nem az iskolában tanultuk meg, hogyan nő ki a bab a földből, kézen fogva mentünk a gyerekekkel, a babakocsi és benne a gyermek pedig felénk nézett...

Egyre több atipikus fejlődésű gyermek van, akikkel az oktatási rendszer nem tud lépést tartani. Szinte létkérdés egy odafigyelő, felelős szülővel együttműködni és eredményt elérni, de idáig nehéz út vezet a szülő számára is. Az elfogadás és a társadalmi érzékenység ugyanis korántsem olyan mértékű, mint amennyire mutatjuk, és az oktatási integráció sem zökkenőmentes. Az óvodai integrációt például Piroska támogatja, hiszen lényegi elemnek tartja a szocializációt, a társak-

Használati tárgyakkal gyarapodott a tájház

Alig néhány hónapja ünnepeltük a régi romos, tornácós parasztházból felújított nádtetős Arácsi Tájház átadását, az épületben kialakított tisztaszoba és konyha egykori berendezéseit, használati tárgyait bemutató kiállítás megnyitását. Az eltelt rövid idő alatt máris több rendezvény helyszíne volt az új kiállítóhely, és sokan tekintették meg a tárlatot is. Köztük számos füredi és arácsi illetékességű, akik között volt olyan is, aki gyermekként látta viszont magát a régi fotón...

A látogatók közül többen ajánlottak fel régi helyi eszközöket, használati tárgyakat a kiállítás kiegészítésére. Az Arácson lakó Lendvay Pál főleg mezőgazdasági eszközöket (kasza, sarló, villák, kapák, kaszkalapács, üllő, kaszakő stb.) és konyhai eszközöket (moszár, mérleg, csirketöltő

Az Arácsi Tájház kiállítására újonnan ajándékozott tárgyak

stb.) ajándékozott a tájháznak. Budáné Bocsor Ágnes, a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület korábbi vezetője családi relikviáiból börtarisznyát, gyalázkát, konyhai eszközöket, vászonkendőket adott át. Ba-

gó Gyula arácsi edényekkel, csupokkal, régi használati tárgyakkal, míg Kahr Ildikó főleg régi ruhamezővel gyarapította az Arácsi Tájház kiállítását.

Ezúton mondunk köszönetet az ajándékozók

nemes cselekedetükért, a tárgyakért, amelyekkel – leltározásuk és tisztításuk után – tovább bővül az egykori Arács falu lakóinak életmódjába betekintést engedő kiállításunk.

P. Miklós Tamás

Tóbiás Krisztián kapta a Csáth Géza-díjat

Tóbiás Krisztián költő, a Tempevölgy folyóirat főszerkesztője vehette át idén a Csáth Géza-díjat. A Fialat Írók Szövetsége a PesText Fesztivál keretében Budapesten adta át az elismerést. A nyertes – a szokásokhoz híven – egy fél disznót is kapott a díj mellé.

Az irodalmi díjat 2016-ban, kizárólag adományok-

ból alapította a Fialat Írók Szövetsége. Az elismerés-

sel az alapítók a hazai díjazási rendszer és kulturális élet problémáira is szeretnék felhívni a figyelmet.

Tóbiás Krisztián (1978) munkássága szerteágazó: irodalmi tevékenysége mellett szerkesztői és hiánypótló irodalomszervezői munkája is elismerésre méltó. Már korábbi versesköteteivel is kivívta az irodalomkritika elismerését, a ver/seckel, a vasjanival, a Túliratokkal és a Wilkinson pengével. Kötetei közül a 2020-as A mikulás rakétája kapta az eddigi legtöbb figyelmet. A kilátástalanság könnyed, játékos hangvételű kombinációja teszi igazán intenzív olvasói élménnyé a könyvet – hangzott el a díjátadón.

Tóbiás Krisztián szépírói tevékenysége mellett a város folyóiratát szerkeszti. A Tempevölgy kiadványai, illetve lapszámai az elmúlt években magas színvonalat és tudományos megbecsülést értek el. Több, kortárs vagy 19. századi irodalomról szóló tudományos konferenciát szervezett Balatonfüreden, a napokban pedig elindul a folyóirat podcastorozata is.

MT

A város házibulija

Nagy sikerrel lépett fel a szabadidőközpontban Dervalics Róbert és zenekara a múlt hét végén. Balatonfüred nemcsak a kultúra, a szőlő és a bor városa, hanem a dixielandé is – mondta a közismert füredi zenész, aki ezúttal is hívott vendégművészeket, színpadra lépett Füreden a Vintage Dolls és Duka László hegedűművész is. A város vezetése mindenkit meghívott egy pohár borra és egy kis pogácsára, és belépődíjat sem kellett fizetni. A kiváló borokat az Arias Borászat, Az Év Bortermelője címet idén is elnyert Kálmán József biztosította.

BFN

OLVASÓI LEVÉL

Évfordulók

A koronavírus-járvány valamennyiünk életére rányomta bélyegét. Ki jobban, ki kevésbé szenvedte meg hatását. Betegség, a legrosszabb esetben halál, de magány, félelem, szorongás, gazdasági nehézségek is kísérték megjelentek. Nehéz volt az öregeknek, a fiataloknak, s alapvetően mindenkinek.

Volt, ahol a családtagok évekig nem láthatták egymást, elmaradtak baráti összejövetelek, családi ünnepek. S persze a jeles napokat sem tudtuk úgy megülni, ahogy szeretnénk volna. Leginkább sehogy sem.

Balatonfüred 2021-ben ünnepelte volna városává válásának 50. évfordulóját. Szerettük volna emlékeztetést tenni a jeles évfordulót. Testvérvárosi küldöttséggel, ünnepi testületi üléssel, a sportsarokban tehetséges füredi fiatalok fellépésével, nagybulival – ahogy ez ilyenkor szokás.

Persze, az egészről nem lett semmi. Először a finn delegáció jelezte, hogy nem jönnek, aztán a többiek, s hamarosan mi is szembesültünk azzal, hogy ezt jobb elhalasztani.

Végül 2022 áprilisában emlékeztünk meg az ötvenéves jubileumról változatos programokkal, kiállításokkal, s a gyerekek által elültetett ötven fából álló kis liget emlékeztet a régmúltra.

Rangos ünnepség volt a Füredi História című helytörténeti folyóirat húszéves jubileuma a Vasváry-villa zsúfolásig megtelt kiállítótermében, bizonyítva hogy a füredieknek, a városnak milyen fontos a múlt egy-egy szeletének kutatása, őrzése, bemutatása.

S ami az én életemben ebben az évben igazán jelentős esemény volt, az az ötvenéves érettségi találkozásunk. Én nem foglalkozom különösképpen a korommal, annyi, amennyi, de ez az évszám azért brutális, pláne, ha azt nézzük, hogy most voltunk gimis fiatalok. Legalábbis mi így érezzük.

Egyik ismerősöm mondta, hogy ő azért nem jár ilyen összejövetelekre, mert ott van ő, a dalia, meg egy csomó öreg ember... Nagyjából így voltunk mi is az elején. Szerencsére együtt voltunk szeretett osztályfőnökünkkel, Vastagh György

tanár úrral és feleségével, Klárikával, aki minden osztálykirándulásunkra pótanyukaként elkísért bennünket. Megemlékeztünk elhunyt barátainkról, felidéztek régi, kiváló lócys tanáraink emlékét, akik meghatározó személyek voltak életünkben. Szilvássy Zoltán, Sárközy István, Ján László, Csehó Ernő, Móczár Albert tanár uraktól, Patinszky Erzsébet néniől gazdag utat kaptunk az élet bonyolultjába. S az idő múltával a bácsikból és nénikből előbújt a 18 éves fiatal szelleme. A laza, a vidám, a nagydumás, az okos, a naiv, a szervező, a szemlélődő, valamennyi más és más, de összeköt bennünket a közös múlt és a szeretet.

Aztán a papám 95. születésnapja is most volt. Anya halála óta – akivel majdnem hét évtizedet töltöttem el jóban-rosszban, mély szeretetben – azt látom a tekintetében, amit Márai Sándor írt utolsó naplóbejegyzésében hú társa, felesége, Lola elvesztése után: „Várom a behívót, nem sürgetem, de nem is halogatom. Itt az ideje.” Végtelenül hálás vagyok azoknak a barátoknak, akik meglátogatják. Ilyenkor szemébe a régi fény, arcára derű költözik.

Örömteli esemény volt a Radnóti iskola ötvenéves fennállásának az ünnepelése is. Erre szintén az elmúlt esztendőben készültünk, de közbeszólt a járvány. Gálaműsor, kortörténeti dokumentum – egy kiváló könyv –, fotókiállítás, találkozás régi kollégákkal, diákokkal tette emlékeztetessé a délutánt.

Az évfordulók jönnek-mennek, ősszel már a városi vegyes kar ötvenéves jubileumát ünnepeljük. Mindez a gyorsan múló évekkkel, évtizedekkel szemben.

„Oh, a szárnyas idő hirtelen elrepül, / S minden míve tűnő szárnya körül lebeg!” – írja Berzsenyi Dániel. Fogadjuk hát meg egy másik „klasszikus” (Anna and the Barbies) intelmeit:

„Kezdetek el élni, hogy legyen mit mesélni Majd az unokáknak, mikor körbeállnak, Mikor körbeállnak, az ágyadon ugrálnak

Hogy legyen mit mesélni, kezdetek el élni!”

Molnár Judit

Martinovics Tibor fotói Budapesten és a Vaszaryban

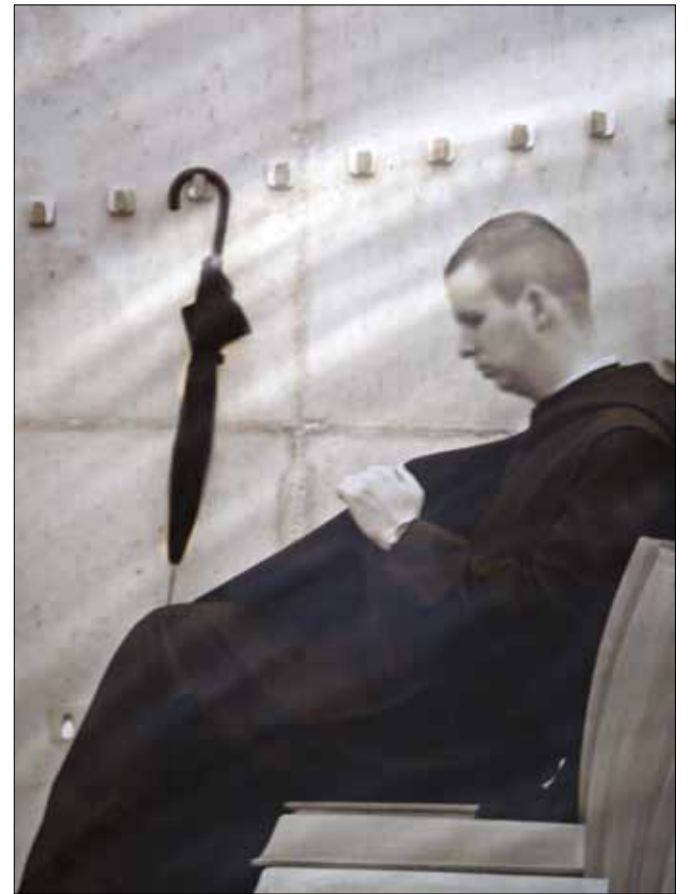
Martinovics Tibor képeit is beválogatták a Nádás Péter író születésnapja alkalmából megnyíló fővárosi tárlatra. Nádás Péter, a magyar és a kortárs világirodalom kiemelkedő alakja idén októberben lesz nyolcvan-éves. Ez alkalomból a Nádás Péter Budapestje című összművészeti fesztivál keretében a Budapest Brand és a Jelenkor Kiadó nyílt fotópályázatot hirdetett, amelyre Nádás-idézetek által inspirált fotókat vártak. A nyertes pályamunkák szeptember 30. és október 17. között Budapesten, a Városháza park szabadtéri kiállításán láthatók. A kiállításon szerepelnek Martinovics Tibor fotói is, amelyek Nádás Péter Sajat halál című könyvének világát fogalmazták meg képekben.

Martinovics Tibor fotói a balatonfüredi Vaszary Galéria félemeletén nyílt kiállításon is megtekinthetők.

– A legrosszabb kép sem tud annyira blőd lenni, mint egy félig jó mondat vagy szó. A kép szabadságot ad

– mondta Martinovics Tibor újságíró, a balatonfured.hu szerkesztője a füredi kiállítás megnyitóján. A fotók kö-

zül pár a Tempevölgy irodalmi, művészeti folyóirat legutóbbi számában jelent meg.

Martinovics Tiborral Burza Patricia Kármén szerkesztő beszélgetett a lapbemutatón. **CSK**

Ybl Miklós füredi színháztervéről

A régi újságok híreiből, valamint Zákonyi, Lichtneckert, Némethné Rácz Lídia és mások helytörténeti írásiból pontos ismeretekkel rendelkezünk az 1831-ben átadott füredi Nemzeti Játékszín, az 1842-től szabadtéri előadásokra használt első, és az 1861-től működő második nyári színpad (Aréna) történetéről.

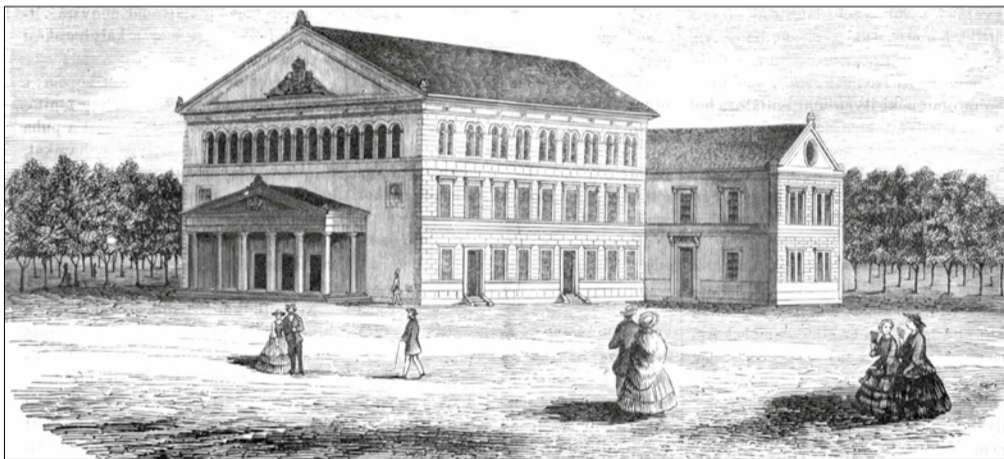
Kevésbé ismert tény, hogy a 19. század legnagyobb magyar építész, a historizmus európai jelentőségű képviselője, Ybl Miklós (1814–1891) is készített egy impozáns füredi színháztervet 1858-ban. Ennek látványtervét ugyanabban az évben a Két garasos újság közölte (1. kép).

Az alkotóereje teljében lévő híres építésmester a füredi savanyúvízi angolkertben lévő nyári színpad (a mai Kiserdőben lévő teniszpályák és színházi emlékek) helyére tervezte monumentális építményét. Az épület nagyságát és arányait jól mutatja, hogy annak homlokzatába a meglévő Kisfaludy-féle közsínház „díszítményét”, azaz bejárati oszlopsoros timpanonját is beillesztette. Az új színházépülethez két szárnyépületet is tervezett,

egyiket a fellépő szintársulat tagjainak, a másikat a pesti színházról érkező vendégek elhelyezésére.

Ybl Miklós nemcsak látványtervet készített, hanem – mint a hagyatékában fennmaradt iratokból kiderül – az elvégzendő ác-, kőműves-, kőfaragó-, tetőfedő-, bádogosmunkák költségére részletes árajánlatokat is beszerzett. Ezeket összesítve az új füredi színházépület felépítése 77 860 forintba került volna 1858-ban.

A tervanyagot és annak részletes költségvetését Ybl 1858. október végén megküldte a füredi színház működtetésében illetékes Bogyay Lajosnak, Zala vármegye akkori császári és királyi főnökének. A megyefőnök november 4-i válaszelevelében arról értesítette a neves építésmestert, hogy az impozáns terv „pénz hiánya miatt létesíthető nem volna”. Az elutasítás mellett azonban egy kevesebb költséggel járó, de a célnak és korszellemnek megfelelő új színházépület tervének elkészítési lehetőségét is felvetette Bogyay. A tervekre szintén „rácsoadalkozó” füredi fürdőfelügyelő, Écsy László „egy sokkal olcsóbb” költségű épület tervének elkészítését kérte, és a mintegy 20 000 forintból felépíthető színházra vonatkozó javaslatát is összegezte Ybl Miklóshoz írt

Ybl Miklós „Balaton-Füredi Színház” látványterve 1858-ból (Két garasos újság, 1858. november 7.)

Tomory Anasztáz 1857-ben (Barabás Miklós rajza)

novemberi levelében. Molnár György, az ekkoriban Füreden fellépő pécsi szintársulat igazgatója egy 1859. januári bál bevételének felét ajánlotta fel a „házánk legelső fürdőhelyén” létesítendő új színházépület felépítéséhez. Erre azonban nem került sor, Ybl füredi színházépületének ter-

ve előbb asztalfiókba, utóbb levéltárba került. (Közismert, hogy a régi füredi színházépületet végül 1878-ban bontották el, s a közadakozásból épített és 1861-ben megnyitott nyári színpad tervét pedig Gersner Károly és Frey Lajos pesti építészek készítették el ingyen.) Itt jegyzem meg, hogy Ybl Miklós az 1860-as évek közepén, a füredi fürdő üzleti vállalkozással, illetve nagymérvű infrastrukturális fejlesztésének idején két tervváltozatot is készített a gyógyfürdő környezetének kiépítésére, amelyről három helyszínrajz is fennmaradt.

De hogyan kerül a képbe a címben említett Tomory Anasztáz? Oly módon, hogy a füredi színház tervét Tomory saját költségén készítette el Ybl Miklós építésszel 1858 őszén.

Tomoryról tudjuk, hogy gyakori vendég volt a füredi savanyúvízi fürdőben az 1850-es években. A nyári vendégkoszorúból nemzeti érzületű kezdeményezéseivel tűnt ki. 1856 nyarán nagy feltűnést keltett az akkor még élő Széchenyi István gróf „hétláb magasnyi” ércszobra Füred legszebb pontján történő felállításának indítványával. A Tomory életútját összefoglaló nekrológ szerint a füredi Széchenyi-szobor mintájának elkészítésével megbízta Züllich (Cétkuti) Rudolf (1813–1890) szobrászt. Azonban a Széchenyi-szobor felállítására a korabeli politikai viszonyok miatt nem nyílt lehetőség, arra majd egy évszázad múlva, 1941 nyarán került sor.

Tomory Anasztáz az elsők között kezdeményezte a települési köztér szob-

rokkal történő díszítését Magyarországon. A nemzet jeles alakjai emléképolásában jó példával járt elől maga is. Saját költségén elkészíttette a már említett Züllich Rudolf által az első pesti, egész alakos, nagy köztéri bronz emlékszobrot, amely a Bánk bán szerzőjét, Katona Józsefet ábrázolta, és 1858-ban állították fel a régi pesti Nemzeti Színház előtt. De magánvagyonából fizette 1856-ban Vörösmarty Mihály kisméretű érc- és gipszszobrai, 1858-ban Kisfaludy Károly, 1859-ben Berzsenyi Dániel, 1860-ban Lendvay Márton színész mellszobrainak elkészítését is.

A Vasárnapi Újság címlapján olyan emberként búcsúztatta a füredi színházterv egykori elkészítetőjét, a szoborállítás korai kezdeményezőjét 1894-ben bekövetkezett halálakor, mint akinek „A szépnek és jónak szolgálatában telt el életének nagy része; tudományos, művészi és hazafias eszmék terjesztésében és valósításában s a humanizmus cselekedeteinek gyakorlásában kamatoztatta a szerencse kegyéből nyert vagyonát, kihatólag nemzeti irodalmunkra, melynek egyik elsőrangú mecénása, pártfogója volt.” Tomory Anasztáz ma a budapesti Rákoskeresztúri Új Köztemetőben nyugszik.

P. Miklós Tamás

Példaértékű, kortárs balatoni épületek

A Nők a Balatonért Egyesület a Balatoni Szövetséggel közösen 2021-ben már 4. alkalommal hirdette meg Az Év Balatoni Háza építészeti díjpályázatot.

A pályázat a Miniszterelnökség támogatásával zajlott, célja a minőségi építészet népszerűsítése, megismertetése jó példákon keresztül, építésszel és laikusokkal egyaránt. A pályázat három kategóriában hirdet nyertest: lakóépület, középület és gazdasági épület, de ezen kívül különdíjak is gazdára találnak. A BKÜ területén épült, 2013. január 1. után használatba vett épületekkel nevezhetnek az építész tervezők.

A Balatoni Szövetség – a Veszprém–Balaton Európa Kulturális Fővárosa 2023 program támogatásával – hat rendezvényből álló sorozatot indított 2022. július 21-ei kezdettel.

A sorozat keretében szervezett találkozókra megtekinthetők lesznek Az Év

A Lóczy-barlang Látogatóközpont a Balatoni Szövetség különdíját nyerte el

Balatoni Háza 2021 építészeti pályázat díjazott épületei: kapcsolódó építészeti előadás mellett az épület tervezője ismerteti a tervezési folyamatot, a közös gondolkodást az építéssel és a kivitelezéssel, majd a

helyszínen tervezői épületlátogatásra, épületbemutatóra is sor kerül.

A rendezvényeken megtekinthető lesz az Az Év Balatoni Háza 2021 díjazott épületeit bemutató mini-kiállítás. Várják az építé-

szekek, a téma iránt érdeklődő helyieket, az itt pihenő nyaralókat és mindenkit, aki szeretne megismerkedni azokkal az épületekkel, illetve tervezőikkel, aki jó példát mutatnak a kortárs balatoni építészetről. **BFN**

INDUL AZ ÉPÍTÉSZETI DÍJPÁLYÁZAT!

A Nők a Balatonért Egyesület a Balatoni Szövetséggel együttműködve 2022-ben immár ötödik alkalommal meghirdeti Az Év Balatoni Háza építészeti díjpályázatot. A pályázat a Lechner Tudásközpont Non-profit Kft. támogatásával zajlik. A BKÜ területén épült, 2013. január 1. után használatba vett épületekkel lehet 2022. október 31.-ig pályázni három kategóriában:

- az év balatoni lakóháza
- az év balatoni középülete
- az év balatoni üdülő/gazdasági épülete

A felhívás célja a minőségi építészet népszerűsítése, megismertetése a tágabb közönséggel, figyelemfelhívás a Balaton környezetében épített példaértékű épületekre. Nemcsak új épületekkel lehet nevezni a pályázatra, hanem értéknövelő felújítások, épületbővítések terveit is várják a megmérettetésre.

A három kategória nyertese – összesen bruttó 1 000 000 forint értékben – pénzdíjazásban részesül, de minden évben különdíjakat is kiosztanak.

A bírálóbizottságban a Magyar Építész Kamara, a Magyar Építőművészek Szövetsége, a három érintett megye építész-kamarája, a NABE és a Balatoni Szövetség képviselője kap helyet. A bizottság elnöke Lánszki Regő, az Építési és Beruházási Minisztérium államtitkára.

A pályázatra elektronikusan lehet nevezni a megvalósult épületek terveivel, illetve az épületről és környezetéről készült fotókkal. A részletes pályázati kiírást és a nevezési lapot a www.azevbalatonihaza.hu honlapon lehet megtalálni.

Fabacsovicsné Kovács Krisztina,
a bírálóbizottság titkára

A rendezvénysorozat októberi helyszínei és időpontjai

BALATONFÜRED, 2022. OKTÓBER 13.

A Balatoni Szövetség különdíja 2021.
Lóczy-barlang Látogatóközpont,
Balatonfüred, Öreghegyi utca
Tervező: Mezei László

Az építész tervező beszél az előzményekről, a tervezésről, illetve a környezet és az épület kapcsolatáról. Puskás Zoltán, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park igazgatója tart szakmai előadást. Az előadás aktualitását nemcsak a különdíj adja, hanem az is, hogy 2020-ban a középület kategória nyertese lett a szintén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park beruházásában megvalósuló Kis-Balaton Látogatóközpont (Keszthely-Fenekpuszta).

BALATONBOGLÁR, 2022. OKTÓBER 20.

A Magyar Építész Kamara különdíja 2021.
Kultúrház felújítása és bővítése
Balatonboglár, Árpád u. 15-17.
Tervezők: Pór Péter okl. építészmérnök
és Tápler-Kapinya Tünde belsőépítész tervező

A tervezők ismertetik az előzményeket, a tervezési folyamatát és eredményét.
L. Miha Emőke, a bírálóbizottság tagja szakmai előadásában Kotsis Iván munkásságának balatoni vonatkozásaira tér ki.

TÜDŐGYÓGYÁSZATI FELNŐTT MAGÁNRENDELÉS

Dr. Czebe Krisztina Ph.D.

Rendelés helye:

„DRC” Gyógyszervizsgáló Központ,
8230 Balatonfüred, Ady E. u. 12/B.

Rendelési idő: kedd: 14.00–18.00

Időpontkérés: +36(70)380-6162

Mikor forduljon tüdőgyógyászhoz? Ha elhúzódó ingerköhögése, terhelésre fokozódó nehézlégzése, mellkasi sípólása van, allergiás panaszok gyöttrik, évek óta gondozott COPD-s vagy asztmás beteg, és úgy érzi, gyógyszermódosításra lenne szükség, vagy lejár a szakorvosi javaslata, akut légzőszervi betegségek esetén.

Rendőrök, tűzoltók és katasztrófavédelmi szakemberek a Szent Benedek nyílt napján

A Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium pályaválasztási nyílt napot tartott szeptember 22-én, melyen a Balatonfüredi Rendőrkapitányság egyenruhásai a társzervek munkatársaival együtt várták az érdeklődő fiatalokat.

A program célja a rendőri hivatás bemutatása és népszerűsítése, a pályá-

iránti érdeklődés felkeltése, valamint a célirányos továbbtanulás elősegítése

volt. A rendőrök tájékoztatást adtak a pályaválasztás előtt álló fiataloknak a ba-

latonfüredi iskolában zajló kadétképzésről, továbbá az érettségi vizsgát követően a rendőri szakmához szükséges továbbtanulási lehetőségekről.

A megjelenteknek többek között lehetőségük nyílt a helyszínre kitelepült tűzoltóság és katasztrófavédelem, valamint a vízi rendészet munkatársaival is konzultálni. Az érdeklődők kérdéseire a szakemberek készséggel válaszoltak, ezzel is segítve a fiatalok célorientált pályaválasztását.

Lenke néni szép élete

Kilencvenéves lett a Radnóti iskola közkedvelt egykori pedagógusa

Farkas Károlynét azok is ismerték Füreden, akik nem a Radnóti iskolába jártak. Nagyon népszerű volt a városban, végtelen nyugalomát mindenki szerette.

Lenke néni gyermekkorától pedagógusi pályára készült, már a babáival is iskolásdit játszott. Szegeden biológia–testnevelés szakon végzett, hivatását pedig mindkét lánya folytatta. Nyugalmának kulcsát abban látja, hogy szeretettel végezte a munkáját. A Bem iskolából (mai Református Általános Iskola) is jártak hozzá tornázni, ahogy mondták, „balettezni”, ami szép kéztartást és spicces lábtartást jelentett. Volt olyan csoport, amelyikkel országos versenyre is eljutottak.

Szülőföldjén, Balmazújvárosban divatosak voltak a tanév végi iskolai tornaünnepélyek. A fúvós zenekar által kísért bemutatókra az egész falu kivonult. Füredre kerülve természetes volt, hogy testnevelésőráit is átszójék a tornagyakorlatok, amiket a gyerekek szívesen végeztek. A nehéz, de látványos gerendagyakorlatokat a szülők büszkén fotózták, de volt ugrószekrény- és talajgyakorlat is, a

fiúknak pedig gyűrű. A tanítványok közül *Szabó Ildikó* – a teniszező *Gálfi Dalma* édesanyja – távolugrásból az országos negyedik helyig jutott el, belőle is testnevelő tanár vált, Lenke néni utóda lett.

Arra a kérdésre, hogy Hajdú-Biharból hogyan került Lenke néni Balatonfüredre, mosolyogva csak annyit válaszol: hát a Farkas Karcsi! Három pedagógustársával együtt a fiatal Sarkady Lenke nyáron Füredre jött üdülni. A nyaralás olcsó volt: a piros iskola egyik tantermét vaságyakkal telerakták, a menzán

kaptak ebédet, kirándultak, túráztak – erre futotta a pedagógusfizetésből. A sétahajóból kiszállva a füredi mólónál lévő táncparketten jókat lehetett táncolni, ahol Farkas Karcsi és művészbárátja, Kozma Imre is épp ott volt. Farkas Karcsi úgy döntött, mielőtt hazaindulna, a neki háttal ülő hölgyet felkéri egy táncra, aki történetesen épp Lenke néni volt.

A táncból komoly kapcsolat lett: Karcsi haza is kísérte Lenkét és társait a szállásukig. Az elválás elkerülhetetlen volt, de egész nyáron át leveleztek a fiatalok, amiből egy majdnem hatvan évig tartó házasság lett, két lánygyermekkel. Lenke néni a Szabó Magdaregényekből jól ismert debreceni Dóczy gimnáziumban végzett, és a szegedi főiskoláról is versenyekre járt, nem csoda hát, hogy a csinos tornászon megakadt a szeme Farkas Karcsinak.

A Radnóti iskola keretén belül annak idején több épületben is tanítottak. Biológiát csak a saját osztályaiban oktatott, majd a sporttagozatos iskola magas óraszámja miatt csak testnevelésőrái lettek. Lenke néni nem nagyon kellett büntető guggolásokkal fenntartani a fegyelmet, mert a gyerekek szerették a feladatokat. Amit nem, ahelyett Lenke néni másik gyakorlatot talált ki, így aztán beállt az angyali rend és nyugalom.

A tornaversenyeken való szereplés is boldogsággal töltötte el a gyerekeket, igyekeztek a legcsinosabb tornaruhákat megvásárolni, a törekvők dicséretet kaptak, dorgálásra nem volt szükség. Meg persze hatott a példamutatás is, hiszen mindenki tudta, hogy Lenke néni még negyven fölött is hibátlan spárgát és cigánykereket tudott bemutatni a diákoknak, és felmászott a

kötélre, ha azt tanította. A Balatonnal azonban – víziszonya miatt – nem tudott közelebbi kapcsolatba kerülni. A strandoló lányait is féltette, ők viszont kitűnően megtanultak úszni.

Az élet nem volt könnyű kezdetben Balatonfüreden. A férj nagynénjének az otthonába, egy szoba-konyhába költöztek be. A házhelyet tízezer forintért vették a Pacsirta utcában, ami akkor egy lucernaföld volt, külterületnek számított. Még a Balatont is lehetett látni onnan a később hitellel felépült ház teraszáról.

Farkas Károlyné Sarkady Lenke 1959-től nyugdíjba vonulásáig, 1993-ig volt a Radnóti iskola tanára, de később óraadóként, majd társadalmi munkában is felkészítette a tanítványait a diákolimpiákra. Eredményei a versenysportokban is lemérhetőek, atlétikacsapata országos negyedik helyet ért el, tanítványai megyei versenyeken első helyezettek lettek, tornából országos versenyeken indultak, dobogós helyeken végeztek.

Lenke néni 1932-ben született, lassan egy egész évszázadot látott már. Most aggódik a jövőt illetően, mint mondja: fél a fegyverek végtelen erejétől, s attól, hogy ezek bevetéséről egyetlen ember dönthet. A félelem nem alaptalan: Lenke néni édesapját a második világháború idején elvitték a Szovjetunióba, tíz hónapot töltött távol a családjától.

Legharmonikusabb éveiként azokat az iskolában töltött éveit említi az egykori pedagógus, amikor a saját lányai már megnőttek, szabadabban mozoghattak tőlük, és már sokat tudtak segíteni is.

Lenke néni egyik lánya, *Nóra* a pápai zeneiskolában csellót tanít, a másik, bölcsész végzettségű lánya, *Gyöngyi* pedig a Mezőgazdasági Múzeum kutatója lett. Két unoka született, az egyik építészmérnök, és ösztöndíjasként Portugáliában él, a másik szociológiát tanul az ELTE-n. Farkas Károlyné a mai napig sokat olvas, tabletet használ és hangoskönyveket hallgat. Szívesen és jól főz, húslevésének nincs párja. A sétához már segítség kell, de nem hanyagolja el a mozgást. Nem is lehet ez másként egy olyan ember esetében, aki az egész életét arra tette fel, hogy a diákjaival megszerettesse a tornát.

Lenke néni egyik lánya, *Nóra* a pápai zeneiskolában csellót tanít, a másik, bölcsész végzettségű lánya, *Gyöngyi* pedig a Mezőgazdasági Múzeum kutatója lett. Két unoka született, az egyik építészmérnök, és ösztöndíjasként Portugáliában él, a másik szociológiát tanul az ELTE-n. Farkas Károlyné a mai napig sokat olvas, tabletet használ és hangoskönyveket hallgat. Szívesen és jól főz, húslevésének nincs párja. A sétához már segítség kell, de nem hanyagolja el a mozgást. Nem is lehet ez másként egy olyan ember esetében, aki az egész életét arra tette fel, hogy a diákjaival megszerettesse a tornát.

Lenke néni egyik lánya, *Nóra* a pápai zeneiskolában csellót tanít, a másik, bölcsész végzettségű lánya, *Gyöngyi* pedig a Mezőgazdasági Múzeum kutatója lett. Két unoka született, az egyik építészmérnök, és ösztöndíjasként Portugáliában él, a másik szociológiát tanul az ELTE-n. Farkas Károlyné a mai napig sokat olvas, tabletet használ és hangoskönyveket hallgat. Szívesen és jól főz, húslevésének nincs párja. A sétához már segítség kell, de nem hanyagolja el a mozgást. Nem is lehet ez másként egy olyan ember esetében, aki az egész életét arra tette fel, hogy a diákjaival megszerettesse a tornát.

Csorba Kata

Túrázni hasznosan is lehet

A Hátizsákkal Veszprém megyében (és azon túl) túratábor egyik napján Pécselyről gyalogoltunk le Aszófőre egy turistaút mentén, érintve az Aszófő–Pécsely közötti autótutat. Elszörnvedve láttuk a rengeteg szemetet az út két oldalán. Ekkor határoztuk el – *Balázs Dorci* aszófői Tekerő kezdeményezésére –, hogy a tábor végén lesz egy szemétszedős plusznap, és ezen a szakaszon próbáljuk megszabadítani a természetet ettől a tehertől.

Augusztus 16-án tizennégy kis Tekergővel, két szülővel és egy kutyussal vonatoztunk át Aszófőre, és belevetettük magunkat a munkába a közel 40 fokban hőségben.

Legalább 30 zsák apróbb szemetet, autógumikat, fém- és kerámiahulladékot, műanyagot, biciklikereket,

martacokat, még egy mosógépet és egy szoborfejet is találtunk. Korábban egyeztettem az aszófői önkormányzattal, ők vállalták az összegyűjtött szemet elszállítását, amit még azon a napon meg is tettek.

Jólesett, hogy az autók lassítottak a sárga mellények láttán, sőt, miután látták tevékenységünket, többen is megköszönték, de volt olyan, aki meg is tapsolt bennünket. Volt egy bicajos, oda-vissza tekerve

nagyon köszönte, hozzátéve, hogy „királyok és királylányok vagytok”.

És valóban azok voltak ezek a gyerekek, nagyon jó volt látni az őszinte lelkesedést, ahogy húzták-vonták a kisebb-nagyobb sze-

meteket, bújtak a bokorba a sok-sok eldobott sörrösdobozért és minden másért, vagy ahogy kihengergették a mosógépet az erdőből. Tudták, hogy ők most tényleg nagyon hasznos munkát végeznek.

Ica néni, ez volt a legjobb túra – hangzott el a végén, és már most kérték, hogy jövőre is legyen ilyen nap.

Nagyon szerencsés vagyok, hogy ilyen szuper gyerekek verődtek össze idén is a túratáborba.

Ennél persze többen voltunk a tábor alatt, és voltak mások is, akik például a túrajelbesítésen vettek részt, merthogy önkéntesen ilyet is csináltunk, de mégis, akikre a legbüszkébbek lehetünk: *Balázs Boti*, *Balázs Dorci*, *Debreczeni Botond*, *Debreczeni Janka*, *Debreczeni Zselyke*, *Dobosi Gergő*, *Dobosi Kornél*, *Dobosi Márton*, *Fazekas Robi*, *Kántor Bolda*, *Kántor Kende*, *Sándor Dani*, *Szabó Vili*, *Sziebert Anna* és két szülő: *Kriszti*, a Debreczeni gyerekek anyukája és *Kántor Tamás*. **Törő Ica**

Menedék a városi könyvtárban

„Nyár van, szenvedek a szobában.” Nemcsak *Csepregi Éva* szenvedett a hőségtől a híres Neoton Família-számában, de a tartós kánikula erősen próbára tett mindenkit az idei nyáron.

A napokig tartó hőség megviselte kicsiket és nagyokat egyaránt. Így voltak ezzel a Balatonfüredi Óvárosi Óvoda gyermekei is. Az extrém meleg és az erős UV-sugárzás miatt az udvari játék sem jelenthetett felüdülést.

Az óvoda kérésére a szomszédos Lipták Gábor Városi Könyvtár rögtön felajánlotta klimatizált termet. És nemcsak hellyel szolgáltak, hanem érdekes filmvetítésekkel és papírszínházzal várták a gyermekeket a könyvtár dolgozói.

Legyen hőség vagy essen a hó, virágozzon az orgona vagy hulljon a falevél, a könyvtárban mindennap van valami, amiért érdemes oda betérni.

Az Óvárosi Óvoda kis ovisai tudják, hogy könyvtárba menni jó dolog – megyünk továbbra is! Köszönjük szépen a lehetőséget!

Biacsi-Tógyer Zsuzsanna
óvodapedagógus,
Balatonfüredi Óvárosi Óvoda

Félszigetkerülő, közel ezer hajóssal

A Magyar Vitorlás Szövetség által szervezett versenyek közül Balatonfüreden zajlott az idei utolsó, a Balaton egyik legszebb vitorlás túraversenye szeptember 17-én.

A hagyománynak megfelelően a versenyen szinte minden hajó indulhatott, kivételt képeztek ez alól a kataránok. 248 egység nevezett a versenyre, és közel ezer vitorlázó mérte össze tudását.

Szemerklő eső fogadta az idei Félszigetkerülő Széchenyi István-émlékver-

seny résztvevőit. A verseny első szakaszát – amikor a mezőny még a tihanyi cső előtt volt – 8-11 csomós, forgoló szél jellemezte. Később a szél fokozatosan erősödött és stabilizálódott. A zord idő miatt haváriák is történtek, két hajó elsüllyedt, egynek pedig eltört a kormányja. Személyi sérülés egyik balesetnél sem történt, s végül 213 hajó futott be a célba. A hivatalos eredmény szerint abszolút értékelésben a *Lacsny Gergely* kormányozta *Quantum Sails Trentasette* lett az idei nagydíj győztese. A vándorkupát a szeptember 21-i Széchenyi-émlékversenyen

adta át a győztesnek *Böröcz István*, a Balatonfüredi Yacht Club ügyvezetője. Az

ezüstérmét a *Majthényi Szabolcs* kormányozta *Fantomasso* kapta, a bronz-

érmes pozíció a Lillafüredé lett, *dr. Gál András Levente* kormányzásával. **MA**

High-performance olimpiai osztályok Európa-bajnoksága Balatonfüreden

Magyar vizeken először rendeznek nemzetközi versenyt az olimpiai high-performance osztályoknak, és mindjárt egy Európa-bajnokságot. Október közepén Balatonfüreden száll vízre a 49er, a 49er FX és a Nacra17 U23 korosztály Európa-bajnoki mezőnye. A szervezők több mint fél-száz egységre számítanak.

Október 13-án kezdődik Balatonfüreden a 49er, 49er FX és a kéttestű Nacra17 osztályok U23-as Európa-bajnoksága. A verseny kétszeresen is kiemelt jelentőségű a magyar vitorlázásban: egyrészt még soha

nem rendeztek a Balatonon nemzetközi versenyt high-performance olimpiai osztályoknak, másrészt pedig ez a verseny a Magyar Vitorlás Szövetség új, balatonfüredi kikötőjében rendezett

első nemzetközi vitorlásverseny.

„Ezeknek az osztályoknak Magyarországon nem volt még világversenye, ezért hatalmas fegyvertény, hogy idén az U23-as kor-

osztályú Európa-bajnokságot itt, Balatonfüreden rendezhetjük meg” – mondta *Cserép Csaba*, a magyar 49er osztály kapitánya, a rendező egyesület, a Balatonfüredi Yacht Club elnökségi tagja. „A 49er, a 49er FX és a kéttestű Nacra 17 azok az olimpiai osztályok, amelyek teljesítményüknél fogva a jövőt képviselik. Ebben a mezőnyben feltehetően lesz egy-két versenyző, akikkel talán már a párizsi játékokon is találkozhatunk” – tette hozzá *Cserép Csaba*. A verseny társrendezője a Magyar Vitorlás Szövetség.

„A nyár közepén lett hivatalos, hogy az Európa-bajnokságot eredeti helyszínén nem tudják megrendezni, így új pályázatot írtak ki, amelyen rajtunk kívül egy spanyolországi helyszín aspirált. Végül a Balatonfüredi Yacht Club nyerte el a rendezés jogát, ami nagy öröm és megtiszteltetés, de egyben teher is, hiszen jóval kevesebb idő állt rendelkezésre a felkészüléshez, mint egy »normál« időben elnyert rendezés esetén” – mondta *Böröcz István*, a rendező BYC ügyvezető igazgatója.

BYC

Nehéz szezon előtt

Nemcsak a bajnokság és a hazai kupa vár ránk, hanem az Európa Liga csoportköre is tíz kemény meccsel. Amikor ez a sorozat beindul, jönnek a heti dupla találkozók, benne fárasztó utazásokkal.

Ez a terhelés egy teljesen feltöltött és egészséges kerettel is komoly feladat lenne.

A mi csapatunk – büszkeségünkre – mindig számos saját nevelésű fiatalal egészül ki. (Idén Lovistyek, Klucsik és Vári csatlakozott az akadémiáról.) Vagyis az eredmények elérése mellett nálunk a fiatalokat is be kell építeni csapatba, felhozni őket stabil NB I-es játékosá.

Ráadásul az új szezonra elment tőlünk két válogatott játékos, a maguk sok-sok góljával együtt. Igaz, jött helyükre egy válogatott szélső, Hornyák Péter, de egy hosszú sérülésből éppen csak felépülve. Jött egy,

a Bajnokok Ligájában is szerepelt szerb válogatott (Stevan Sretenovic), de az új játékosok beépítéséhez idő kell (Pedrónak sem az első szezonja volt a csúcs). Visszatért hozzánk Vajda Huba is, akinek példaértékű munkájára, harccosságára nagyon számítunk, de az ő esetében is türelemmel kell lennünk.

Ha mindez nem adna épp elegendő elvégzendő feladatot, erre a szezon előtt megsokszorozódott Csordás doktor munkája.

Bősz Dani még az elmúlt szezon végén sérült meg. Sikeres operáció után keményen dolgozik a visszatérésén, de ez nem kora ősszel lesz. A junior Eb-n pedig elvesztettük Jánosi To-

mit, aki Danihoz hasonlóan keményen dolgozik, de hozzá képest is van másfél hónapos hátránya.

Sajnos Varga Marci se jött még teljesen rendbe a tavalyi dupla sérülése után, csak a szezon rajtja után várhatjuk a bevezetését. Mindeközben Németh Balázs orra is eltört a Komló elleni hazai meccsen,

2022/2023 NB I FÉRFI, FELNŐTT

2022. 10. 20.	Balatonfüredi KSE–Budai Farkasok	18.00
2022. 10. 29.	Csurgói KK–Balatonfüredi KSE	18.00
2022. 11. 06.	Balatonfüredi KSE–Sport36 Komló	18.00
2022. 11. 12.	CYEB-Budakalász–Balatonfüredi KSE	18.00
2022. 11. 19.	Dabasi KC VSE–Balatonfüredi KSE	18.00
2022. 12. 02.	Mol-Tatabánya–Balatonfüredi KSE	18.30
2022. 12. 18.	Balatonfüredi KSE–FTC	18.00
2023. 02. 11.	Balatonfüredi KSE–Telekom Veszprém	18.00
2023. 02. 18.	Hedo B. Braun Gyöngyös–Balatonfüredi KSE	18.00
2023. 02. 25.	Balatonfüredi KSE–Pick Szeged	18.00
2022. 03. 04.	Veszprém KKFT–Balatonfüredi KSE	18.00
2023. 03. 19.	Balatonfüredi KSE–HSA NEKA	18.00
2023. 03. 25.	Sport 36 Komló–Balatonfüredi KSE	18.00
2023. 04. 01.	Balatonfüredi KSE–Csurgói KK	18.00
2023. 04. 15.	Budai Farkasok–Balatonfüredi KSE	18.00
2022. 04. 22.	Balatonfüredi KSE–CYEB Budakalász	18.00
2023. 05. 05.	HÉP Cegléd–Balatonfüredi KSE	18.00
2023. 05. 13.	Balatonfüredi KSE–Mol Tatabánya	18.00
2023. 05. 20.	Balatonfüredi KSE–Dabasi KC VSE	18.00
2023. 05. 27.	FTC–Balatonfüredi KSE	18.00

ezért kihagyott pár felkészülési mérkőzést.

Határ Petinél tavaly kiderült egy elég komoly cukorbetegség. Dicséretesen odafigyel rá, már tavasszal is voltak nagyon szép meccsei, és ősszel bombaformában rajtolt az NB I/B-s nyitányon, de nála nem lehet erről az állapotról egy pillanattal sem megfeledkezni.

Ráadásul Kemény Laci is betegség hátráltatta az egész felkészülés során. És akkor – az ördögöt nem a

falra festve – a Covid is itt van még, és bármikor lecsaphat.

Mindezekkel együtt csapatunk sikeres felkészülési meccseken van túl, de egy normálisnál kényszerűen szűkebb kerettel, és a csapatépítésben még közel sem az út végén járva kezdhetne el a szezont.

Vagyis többszörösen is nehezített pályán vagyunk, így a szezon elé kicsit aggodva, de töretlen bizalommal kell néznünk.

Király G. István

Németh Gergő triatlonban is bizonyított

Kategóriájának legjobb versenyzője lett a nagyatádi versenyen induló füredi Németh Gergő, akinek régi álma volt, hogy teljesítse a hosszú távú triatlont, vagyis az Ironmant. Az egykori lócys diák jelenleg katonai pályán van, és a jövő évi katonai világbajnokságra készül.

Németh Gergő nem először szerepel a füredi híradásokban: kezdetben kézilabdázott, később sikeresen összesározta magát a spartanversenyeken, majd

átnyergelt a triatlonra. Több mint tíz évig kézilabdázott a füredi csapatban, közben pedig egyénileg futni járt. Tavaly szeptemberben Brassay Réka edzővel vette fel a kapcsolatot Gergő, ugyanis bakancslistás álma volt, hogy teljesítse az Ironman követelményeit. Az ötlet a füredi kézilabdaklub erőnléti edzőjéhez, Tóth Zoltánhoz kötődik, aki maga is ötszörös Ironman.

A mindennapos edzésnek meglelt az eredménye. A nagy nap idén augusztus 13-án érkezett el Gergő számára: a nagyatádi versenyen – a mezőny legfiatalabb versenyzőjeként – kategóriája legjobbjá lett. 3,8

km-t úszott, 180 km-t bringázott, és utána még egy maratoni futótávot is telje-

sített. Lépcsőzetes edzésteranggal egész évben erre a versenyre készült, amit ál-

talában a legmelegebb napon szoktak megrendezni. Idén azonban 15 fokos hőmérséklet és plusz nehezítő tényezőként a verseny teljes idején eső várta az indulókat. Az időjárási körülmények miatt sokan fel is adták a küzdelmet.

A három szám közül a futás áll a legközelebb Gergőhöz, biciklivel pedig már tudja tartani egy kismotor sebességét. Az ifjú titán lócys gimnáziumi érettségije után a katonai pályát választotta, a szentendrei altiszti iskolában tanult, jelenleg pedig Tatán teljesít szolgálatot, s közben készül a jövő évi katonai világbajnokságra. **Mórocz Anikó**

Balaton Programok
Észak-balatoni Regionális Konferencia Központ Kft.
8230 Balatonfüred, Horváth Mihály u. 64. Tel.: +36(87)480-196, +36(70)367-7791
e-mail: balatonkonferencia@t-online.hu
honlap: http://www.balatonkozpont.hu

Október 6., 18.00
Balatonfüredi KSE–HÉP Cegléd
NB I-es kézilabda-mérkőzés

Október 7-8.
Danubius Zrt.–MÁK-sportnap

Október 20., 18.00
Balatonfüredi KSE–Budai Farkasok
NB I-es kézilabda-mérkőzés

Október 22-23.
Esküvő kiállítás

A MŰSORVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

Tenisz: bronzérem az országos döntőben

2022-ben első alkalommal indított csapatokat a Balatonfüredi Utánpótlás Sport Club (BUSC) a tenisz országos csapatbajnokságon, L12-es és F14-es korosztályban.

A júniusi vidékbajnokságon mindkét egység bejutott a legjobb négy közé, ezzel kvalifikálta magát az

országos döntőbe. A finálét augusztus végén Balatonbogláron rendezték meg, ahol megszületett a BUSC történetének első csapatbajnoki érme: a lány 12-es korosztályban a füredi klub a harmadik helyen végzett, a fiú 14-es korosztályban pedig az előkelő a hetedik helyet szerezték meg az egyesület sportolói.

A L12-es csapat tagjai voltak: **Serkédi Emese,**

Serkédi Csenge, Szabó Kitti, Kiss Liliána Hanna, Oláh Sophia.

Az F14-es együttesben **Kövesligeti Lénárd, Török Abel, Felhőfalvi László** szerepelt.

Csapatvezető: **Serkédi Erik.**

Munkatársunktól

SZERESSÜK EGYMÁST GYEREKEK

Fesztbaum Béla, a Vígszínház Jászai Mari-díjas
színművésznének Seress Rezső estje

2022. október 28,
péntek 18.00 óra

Az est főszereplője a különös sorsú magyar világláger, a Szomorú vasárnap szerzője, Seress Rezső. Dalainak segítségével megidézzük ezt a jellegzetesen pesti alakot.

...Fizetek, főúr, Csak átutazó vagyok itt a Földön,
Szeressük egymást gyerekek,
Hiába van palotád Budán,...

Jegyek elővételben a jegymester.hu, a zsidokivalosagok.hu
weboldalakon és a helyszínen 3.500,- forintért.

DIGITÁLIS KIÁLLÍTÁS | TUDÓSOK | FELTALÁLÓK | MŰVÉSZEK
ZSIDÓ KIVÁLÓSÁGOK HÁZA
Balatonfüred, Bajcsy-Zsilinszky Endre u. 32. tel: 06 87 782-592
www.zsidokivalosagok.hu info@zsidokivalosagok.hu facebook.com/zsidokivalosagokhaza

A Lipták Gábor Városi Könyvtár

megújult épületében szombaton is várja
az olvasókat, látogatókat.

- ingyenes beiratkozás
- több, mint 60 ezer kötet
- újságolvasó sarok magazinokkal, napilapokkal
- digitális pont
- játszószoba kicsiknek és nagyoknak

Nyitvatartás:

Kedd: 10.00 - 19.00
Szerda: 10.00 - 17.00
Csütörtök: 10.00 - 17.00
Péntek: 8.00 - 17.00
Szombat: 8.00 - 13.00
Vasárnap és hétfőn - zárva

Balatonfüred, Kossuth Lajos utca 35.
87 / 343 - 070 www.bfured-konyvtar.hu

A közösségi, értékalapú bankolást hozta el Balatonfüredre a MagNet Bank

Jelentős változás zajlott le idén nyáron a nyugat-magyarországi bankpiacon. Hosszú működés után megszűnt a Sopron Bank, amelynek fiókhálózata beolvadt a MagNet Magyar Közösségi Bank Pest megyei fiókhálózatába. Ennek megfelelően Balatonfüreden is megjelent széles szolgáltatási körrel a közösségi, értékalapú bankolás szemléletének erősítését kiemelten kezelő, száz százaléig magyar magántulajdonban lévő pénzintézet.

„A MagNet Bank hisz a közösség erejében. Együtt tudunk igazán tenni azért, hogy jobb világot teremtsünk, és erre – hogy merjünk felelős, hosszú távon is fenntartható döntéseket hozni – most nagyobb szükségünk van, mint valaha. Ebben szeretnénk mi Balatonfüreden biztos pont lenni az itt élők számára. A MagNet olyan bankként végzi tevékenységét, ahol az embereket, a bolygót a profitérdekek elé helyezik, és ezt a felelős bankolást különleges ügyféljogok biztosítják nálunk” – hangsúlyozta Sebők Imre, a Magnet Bank székesfehérvári fiókvezetője.

A szakember kiemelte, hogy a MagNet Bank immár Balatonfüreden is az

ügyfeleivel közös, aktív társadalmi felelősségvállalásra és a környezettudatosság fejlesztésére törekszik. Szemléletük szerint ez csak úgy lehetséges, ha a MagNetet választók maguk alakíthatják a pénzüket érintő döntéseket. Ennek része a szeptember 13-án indult Közösségi Adományozási Program. A hat hetes rendelkezési időszak alatt közel 50 000 ügyfél összesen 61 000 000 forint sorsáról dönt – arról, hogy a bank

éves nyereségének 10 százalékával melyik civil szervezetet kívánják támogatni.

Sebők Imre elmondta, hogy az ügyfelek már a belépésük utáni első perctől kezdve élvezhetik a közösségi bankolás előnyeit. Ennek részeként a VideoBankon keresztül pillanatok alatt megnyitható számlájukhoz azonnal kapnak egy fát a MagNet Tölgyesben, hozzájárulva ezzel a pénzintézet széles körű faültetési akciójához. Továbbá be-

állíthatják, hogy a Segítő Bankkártyás vásárlásaik után a bank által biztosított támogatással melyik, általuk választott szervezetet szeretnék segíteni. A Mentor-Szféra Plusz betét lekötésével pedig minden erőfeszítés vagy többletköltség nélkül kedvezményesebbé tehetik az általuk kiválasztott hitelfelvevő (pl. családtag, barát vagy más) hitel díját. Mindezen lehetőségek többsége pedig természetesen a Sopron Banktól most átvett ügyfelek számára is elérhető.

A MagNetről, illetve a közösségi bankolás, a zöld pénzügyek, a fenntarthatóság és a felelős társadalom megteremtésének lehetőségeiről a <https://www.magnetbank.hu/a-kozossegi-bankrol/blog> oldalon olvashatóak inspiráló gondolatok.

